

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa

Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisala

Sisutusrakennusala

Artesaani

Hyväksytty 19.5.2015

Sisällys

1.	JOHDANTO	3
2.	KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO	3
3.	AMMATTIALAN KUVAUS	3
4.	AMMATTIALAN ARVOPERUSTA	3
5.	PERUSTUTKINNON TAVOITTEET	3
6.	KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN	5

1. JOHDANTO

Tämä opetussuunnitelma on laadittu käyttäen suunnittelun perustana **Käsi- ja taideteollisuuden perustutkinnon perusteiat, OPH:n määräys pvm 28.10.2014 Dno 53/011/2014** ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän opetussuunnitelman pedagogista toimintaohjetta 2014.

Opetussuunnitelma on laadittu paikalliseen toimintaympäristöön sopivaksi yhteistyössä työelämän kanssa. Opetussuunnitelmaa ja sen toteuttamista kehitetään työelämästä ja opiskelijoilta saadun palautteen perusteella.

2. KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO

Tutkinto on mahdollista suorittaa Kalajoen ja Piippolan ammattiopistossa.

3. AMMATTIALAN KUVAUS

Käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaiset toimivat useilla palvelun ja valmistuksen toimialoilla eri ammateissa joko toisen palveluksessa, yrittäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Alan yritystoiminta perustuu osaamiseen, laatuun ja yksilöllisiin tuotteisiin tai palveluihin. Yritykset ovat tyypillisesti pieniä, ja verkostoituminen mukaan lukien alihankinta on toiminnalle luonteenomainen ja tärkeä tapa kasvattaa toimintavolyymia ja tehokkuutta. Käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaiset voivat toimia tuotantoprosessin eri vaiheissa. Käsi- ja taideteollisuusalan ammattilainen hallitsee ammattialansa materiaalit, työvälineet ja työmenetelmät laaja-alaisesti. Työssä ja työskentelyssä korostuvat asiakaslähtöisyys ja yksilöllisyys, esteettinen ja luova osaaminen, tyyli- ja laatu-tietoisuus, korkeatasoinen suunnittelu ja valmistus, yhteistyökyky, yrittäjämäinen asenne työhön sekä valmius jatkuvasti kehittää ja jakaa omaa osaamista. Työ edellyttää usein verkostoitunutta yhteistyötä suunnittelijoiden, asiantuntijoiden ja toisten alan ammattilaisten kanssa. Muutosherkkyys sekä tuotteen ja palveluiden huolellinen tuotteistaminen lisäävät alan ammattilaisten kykyä tunnistaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

4. AMMATTIALAN ARVOPERUSTA

Käsi- ja taideteollisuusalan mahdollisuuksia ja vahvuuksia ovat luovuuden, esteettisyyden, tekemisen taidon ja ympäristömyönteisyyden arvostus. Teknologian kehitystä hyödynnetään alalla mm. suunnittelussa ja valmistuksessa sekä sähköisenä kaupankäyntinä. Käsi- ja taideteollisuusosalalla toimitaan suomalaisen kulttuurin ylläpitämiseksi ja edelleen kehittämiseksi kansainvälistyvässä maailmassa. Tavoitteena on luoda viihtyisä, esteettinen, toimiva ja terveellinen tuotemaailma ja ympäristö. Tuotteiden ja palveluiden korkea laatu, toimivuus, taloudellisuus, kestävyys, kauneus sekä sopusointu valmistajan, käyttäjän ja ympäristön välillä tukevat kulttuurista, sosiaalista, ekonomista ja ekologista kestävä kehitystä. Ympäristömyönteinen ja asiakaslähtöinen tuotteen suunnittelu, tuotteiden elinkaaren huomioiminen ja kestävät raaka-aineiden valinnat sekä valmistus ovat käsi- ja taideteollisuusosalalla sekä arvoja että kilpailuvaltteja. Toiminnan lähtökohdiana on asiakaslähtöinen palveluhenkisyys ja tuloksellinen yhteistoiminta.

Käsi- ja taideteollisuusosalalla arvostetaan ihmisen kokonaisvaltaista kehitystä, vastuullisuutta, aloitteellisuutta, omatoimisuutta, luovuutta, yksilöllisyyttä ja yhteistyökykyisyyttä. Alalla korostuu käsillä tekemisen taito sekä perinteisten työmenetelmien ja työtapojen kehittäminen ja ylläpitäminen. Kansainvälistyvässä ympäristössä tarvittavia ominaisuuksia alan toimijoilla ovat viestintä ja mediaosaaminen sekä kieli- ja kulttuuriosaaminen. Yrittäjämäinen toiminta edellyttää kustannustietoisuutta ja taloudellisuutta, markkinointiosaamista, liiketoimintamahdollisuuksien tunnistamista ja asiakaslähtöistä vuorovaikutteista palveluosaamista.

5. PERUSTUTKINNON TAVOITTEET

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon suorittaneella artsaani on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ammattialansa eri tehtäviin sekä jatko-opintoihin. Lisäksi hänellä on erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito yhdellä tutkinnon osa-alueella siten, että tutkinnon suorittanut voi sijoittua työelämään, suoritua ammattialansa tehtävistä myös muuttuvissa oloissa sekä kehittää ammattitaitoaan.

Artsaani on monipuolinen ammattitaito, ja hän osaa soveltaa oppimiaan taitoja ja tietoja vaihtelevissa työelämän tilanteissa sekä nähdä työnsä osana ympäristöä ja suurempia tehtäväkokonaisuuksia. Hän osaa ottaa työssään huomioon lähialojen ammattilaisten tehtävät. Artsaani on luotettava, laatu-tietoinen, esteettisyyttä ymmärtävä, oma-aloitteinen sekä asiakaspalvelu- ja yhteistyöhenkinen. Hän tekee työnsä ammattialaa koskevan lainsäädännön ja määräysten mukaisesti. Artsaani on yrittämisen perusvalmiudet ja hän työskentelee kestävä ja terveen yritystoiminnan periaatteita noudattaen. Hän toimii vuorovaikutteisesti, asiakaslähtöisesti, tyyli- ja laatu-tietoisesti. Hän osaa toimia kustannustietoisesti ja taloudellisesti. Artsaani osaa toimia erilaisissa vuorovaikutustilanteissa yhteistyökykyisesti ja tuloksellisesti sekä ilmaista itseään selkeästi ja luottamusta lisäen. Kansainvälisesti toimivan artsaani taitoja ovat kielitaito, kohdemaan kulttuurin

ymmärtäminen, palveluallttius ja erilaisiin oloihin mukautuminen. Artesaani toimii suomalaisen kulttuurin ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi kansainvälistyvässä maailmassa. Alalle tyypillinen verkostoituminen edellyttää mm. vuorovaikutus- ja yhteistyötaitoja, verkostoitumisen mahdollisuuksien tunnistamista sekä kykyä toimia verkostoissa avoimesti ja luottamusta lisäten. Hänellä on myös edellytykset kehittää itseään ammatissaan. Elinikäisen oppimisen avaintaidot sisältyvät ammatillisten tutkinnon osien ammattitaitovaatimuksiin ja yhteisten tutkinnon osien osaamistavoitteisiin sekä niiden arviointikriteereihin. Avaintaitojen tavoitteena on tukea sellaisen osaamisen kehittymistä, jota tarvitaan jatkuvassa oppimisessa, tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa tilanteissa selviytymisessä.

Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan suorittanut artesaani osaa toimia useissa palvelun ja tekemisen työtehtävissä toisen palveluksessa, yrittäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Hän toimii alan suunnittelu-, tuotanto-, restaurointi-, ohjaus-, palvelu- tai myyntitehtävissä. Hän tuntee ammattialansa sekä perinteisiä että nykyaikaisia materiaaleja, tuotteita ja työtapoja ja erikoistuu valitsemiinsa työtehtäviin. Hänellä on yrittäjämäinen asenne työhön toisen palveluksessa toimiessaankin sekä valmius kehittää ja jakaa omaa osaamistaan. Hän tekee ja käyttää erilaisia ammattialansa käytäntöihin perustuvia selvityksiä ja suunnitelmia ja tietää, milloin on tehtävä yhteistyötä suunnittelijan tai toisen ammattilaisen kanssa. Hän käyttää erilaisia tarvittavia dokumentointimenetelmiä työssään. Hän osaa tuotteistaa palvelunsa ja markkinoida niitä yhteistyössä markkinoinnin ammattilaisten kanssa.

Lisäksi ammatillisessa peruskoulutuksessa tulee tukea opiskelijoiden kehitystä hyväksi ja tasapainoisiksi ihmisiksi ja yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille jatko-opintojen, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja sekä tukea elinikäistä oppimista (L630/98 5 §).

6. KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINNON MUODOSTUMINEN

1. KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO	180 OSP
2. AMMATILLISET TUTKINNON OSAT (YMPÄRISTÖN suunnittelun ja rakentamisen osaamisala)	135 OSP
<p>2.1 Pakolliset tutkinnon osat, 30 osp</p> <p>2.1.1 Asiakaslähtöinen valmistaminen, 15 osp (100315), sisältää opinto-ohjausta 1 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Märkätilojen suunnittelu ja materiaalit, 5 osp • Asiakaspalvelu, 5 osp • Märkätilojen rakentaminen, 5 osp <p>2.1.2 Kulttuurilähtöinen valmistaminen, 15 osp (100316)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakennus- ja sisustustyyli, 5 osp • Korjausrakentaminen ja dokumentointi, 5 osp • Perinteiset työmenetelmät ja puulla sisustaminen, 5osp <p>2.3 Ympäristön suunnittelun ja rakentamisen osaamisalan pakolliset tutkinnonosat, 60 osp</p> <p>2.3.1 Toteuttamisen suunnittelu, 15 osp (100317)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sisustussuunnittelun perusteet, 5 osp • Dokumentointi, 5 osp • Suunnittelutyö, 5 osp <p>2.3.2 Palvelun toteuttaminen, 45 osp (100320), sisältää opinto-ohjausta 1 osp</p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientoituminen ammattialaan, 5 osp • Työvälineet, koneet, laitteet ja työturvallisuus, 5 osp • Sisustusrakennustyöt, 13 osp • Maalaus- ja päällystystyöt sekä listoitukset, 7 osp • Kiintokalusteet, varusteet ja laitteet, 5 osp • Urakatyö tai työssäoppiminen, 10 osp <p>2.4 Kaikille valinnaiset tutkinnon osat, 45 osp, sisältää opinto-ohjausta 1 osp Valinnaiset tutkinnon osat suoritetaan työssäoppien</p> <p>2.4.1 Asiakaspalvelun ja myyntityön toteuttaminen 15 osp (100321)</p> <p>2.4.4 Palvelun tuotteistaminen 15 osp (100324)</p> <p>2.4.5 Sisustustyön tekeminen 15 osp (100325)</p> <p>2.4.6 Stailaaminen, 15 osp (100326)</p> <p>2.4.8 Tilaustyön valmistaminen 15 osp (100328)</p> <p>2.4.11 Yritystoiminnan suunnittelu, 15 osp</p> <p>2.4.12 Tutkinnon osat ammatillisista perustutkinnoista, 10–15osp</p> <p>2.4.13 Tutkinnon osa ammattitutkinnoista tai erikoisammattitutkinnoista, 15 osp</p> <p>2.4.14 Tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista, 15 osp</p> <p>2.4.15 Työpaikkaohjaajaksi valmentautuminen 5 osp,</p> <p>2.4.16 Yrityksessä toimiminen, 15 osp</p> <p>2.4.17 Huippuosaajana toimiminen, 15 osp</p> <p>2.4.18 Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa, 5-15 osp</p> <p>2.4.18.1 Kiintokalusteiden suunnittelu ja asentaminen 15 osp (Kalajoki)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kalusteiden suunnittelu ja mallintaminen, 10 osp • Kalusteiden asentaminen, 5 osp <p>2.4.18.2 Syventävät märkätilatyöt 15 osp(Piippola)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Märkätilojen rakentaminen, 15 osp <p>2.4.19 Tutkinnon osa vapaasti valittavista tutkinnon osista, 5-15 osp</p>	

Tutkinnon osiin sisältyy osaamisen hankkimista työssäoppimisen kautta Jedussa vähintään 36 osp.
Opintojen ohjaus on kuvattu erillisessä liitteessä.

3. YHTEISET TUTKINNON OSAT AMMATILISESSA PERUSKOULUTUKSESSA		35 OSP
	Pakolliset	Valinnaiset
3.1 Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	8 osp	3 osp
3.1.1. Äidinkieli	5	0-3
3.1.2. Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	0-3
3.1.3. Vieraat kielet	2	0-3
3.2 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp	6 osp	3 osp
3.2.1. Matematiikka	3	0-3
3.2.2. Fysiikka ja kemia	2	0-3
3.2.3. Tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen	1	0-3
3.3 Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
3.3.1. Yhteiskuntataidot	1	0-3
3.3.2. Työelämätaidot	1	0-3
3.3.3. Yrittäjyys ja yritystoiminta	1	0-3
3.3.4. Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0-3
3.4 Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
3.4.1. Kulttuurien tuntemus		0-3
3.4.2. Taide ja kulttuuri		0-3
3.4.3. Etiikka		0-3
3.4.4. Psykologia		0-3
3.4.5. Ympäristöosaaminen		0-3
3.4.6. Osa-alueita kohdista 3.1.1-3.3.4		0-3
	19 osp	16 osp
<p>Tutkinnon perusteissa määrättyjen osa-alueiden (3.1.1-3.4.6) valinnaisten osaamistavoitteiden lisäksi tai niiden sijaan koulutuksen järjestäjä voi päättää erilaajuisia muita valinnaisia osaamistavoitteita. Koulutuksen järjestäjän itse päättämille valinnaisille osaamistavoitteille määritellään osaamisen arviointi ja laajuus osaamispisteinä.</p> <p>Tutkinnon osien valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös opiskelijan aikaisemmin hankkimaa osaamista, joka tukee kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden osaamistavoitteita.</p>		

4. VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT	10 OSP
<p>4.1 Tutkinnon osa ammattitaitoa syventävistä tai laajentavista ammatillisista tutkinnon osista (Kalajoki, Piippola)</p> <p>4.2 Paikallisesti tarjottava tutkinnon osa</p> <p>4.3 Tutkinnon osa yhteisistä tutkinnon osista tai lukio-opinnoista (Kalajoki, Piippola)</p> <p>4.4 Tutkinnon osa jatko-opintovalmiuksia tai ammatillista kehittymistä tukevista opinnoista</p> <p>4.5 Työkokemuksen kautta hankittuun osaamiseen perustuva tutkinnon osa (Kalajoki, Piippola)</p>	

Tarkemmat tiedot tutkintokohtaisista valinnaisuussäännöistä löytyvät tutkinnon perusteista osoitteesta:

http://www.oph.fi/saadokset_ ja_ ohjeet/ opetussuunnitelmien_ ja_ tutkintojen_ perusteet/ ammatilliset_ perustutkinnot/ tutkin- non_ perusteet_ voimaan_ 010815